

Redactor: Elvira Artic, Elena Marinescu

Coperta: Mona Velciov

© Sophia, pentru prezenta traducere

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GRIGORIE, mitropolit al Sankt Petersburgului
O zi de viață sfântă: sfaturi practice pentru organizarea vieții creștinului / mitropolitul Grigorie al Sankt Petersburgului; în românește de Laura Datcu. - București: Editura Sophia; Alexandria: Cartea Ortodoxă, 2007

ISBN 978-973-136-039-3

ISBN 978-973-1710-72-3

Chemare către creștini

Te numești creștin? Ești creștin în fapt? Trăiești cum ar trebui să trăiască un creștin, adică dorești cu ardoare și cauți cu nesaț cele pe care le caută un creștin adevărat? Răsplata pe care Domnul o făgăduiește adevăratului creștin în viața de apoi trebuie mult râvnită. Și respingătoare sunt necazurile în care ne aruncă păcatul dacă nu dorim și nu căutăm ceea ce trebuie să dorească și să caute creștinul din toată inima. Ce se va întâmpla dacă nu vom primi bunătățile promise și vom fi dați chinurilor veșnice? Ai trăit deja o bună parte din viața ta, dar ți-ai pus vreodată asemenea întrebări? Mai concret, te-ai gândit la ele cu seriozitate?

Creștinul trebuie să fie asemenea Domnului Hristos. „Gândul acesta să fie în voi care era și în Hristos Iisus” (Fil. 2:5). Ești tu asemenea Lui? Te comporți ca El? Trăiești după învățăturile Lui, după Evanghelia Lui, pe care ne-a dat-o ca pe un îndreptar de viață?

Creștinul nu trebuie să iubească lumea (I In 2:15). Dar mulți sunt legați cu totul de lume ca și cum ar trăi doar pentru lume: gândesc și se poartă la fel ca lumea și regula lor de viață este aceea a lumii. Nu ești și tu un astfel de om?

Astfel de viață nu este una creștinească și este păgubitoare.

Dumnezeu a rostit odată, în Vechiul Testament, prin gura prorocului Isaia: „Și acum voi, locuitori ai Ierusalimului și bărbați ai lui Iuda, fiți judecători între mine și via mea. Ce se putea face pentru via mea și n-am făcut eu? Pentru ce atunci când nădăjduiam să-mi rodească struguri mi-a rodit aguridă? Acum vă voi face să știți cum mă voi purta cu via mea: strica-voi gardul ei și ea va fi pustiită, dărâma-voi zidul ei și va fi călcată în picioare” (Is. 5:3-5).

Nu poate oare Dumnezeu cu și mai multă dreptate să ne spună nouă, care suntem neascultători în Noul Testament, următoarele:

„Ce aș mai putea face pentru voi și n-am făcut? V-am răscumpărat cu sângele meu și v-am născut în sânul Bisericii, v-am luminat cu lumina adevăratei credințe, v-am dat toate mijloacele și posibilitățile pentru mântuire, v-am gătit hrană veșnică și neîncetat v-am făcut să o căutați. Nu v-am arătat îndeajuns dragostea mea? Păcătoșilor! M-am făcut Mântuitorul vostru și încerc în tot fe-

lul să vă duc la fericirea veșnică, dar voi vă străduiți să nu ajungeți la viața veșnică, ci să mă faceți pe Mine judecătorul vostru care să vă dea chinului veșnic.

V-am creat ca să fiți pururea cu Mine și să trăiți bucuriile Mele, dar v-ați purtat în așa fel încât să mă scârbesc de voi și să vă lepăd. Sunt milostiv, dar voi încercați să-mi aprindeți mânia prin îndărătnicia și nerecunoștința voastră.

Nici mila mea pe care mereu v-o arăt, nici bunătățile veșnice la care mereu vă chem, nici chinurile iadului cu care vă ameninț nu vă aduc pe calea mântuirii. N-ar fi fost mai bine să nu vă fi născut și lumina credinței să nu fi strălucit asupra voastră?”

Prietene, ce ar fi dacă într-o bună zi va trebui să auzi asemenea cuvinte de la Dumnezeu? Aceste cuvinte pe care încă nu le-am auzit ne rup barierele inimii. Cum va fi când le vom auzi cu adevărat și va trebui să culegem ce am semănat prin păcatele noastre?

Teme-te în inima ta! Încetează cu felul acesta de viață și începe să trăiești după învățătura din Sfânta Scriptură, o viață sfântă, plăcută lui Dumnezeu.

Și ca să o poți începe mai repede îți ofer îndrumări pentru o zi. Dacă vei urma cu credințioșie aceste sfaturi, vei vedea că nu vei mai avea nevoie de altele.

Va trebui să-ți petreci ziua care urmează la fel cum ai petrecut-o pe prima.

Ce să facem dimineața?

Dimineața să o petreci în felul următor:

1. Când te trezești, încearcă să-ți îndrepti gândurile către Dumnezeu. Aceasta trebuie să fie cea mai firească activitate și în celelalte momente ale zilei, pentru că nu există ființă căreia Dumnezeu să nu-i fie atât de necesar, atât de drag, atât de mult dorit. Căci fiecare lucru pe care îl avem sau l-am avut, chiar și propria noastră ființă – absolut orice –, este un dar de la Dumnezeu.

Persoana cea mai dorită, cea mai prețuită, cea mai dragă nouă este cea care de obicei ne vine în minte dimineața. De îndată ce ne trezim, gândul la acel cineva sau ceva se trezește și el. Prin urmare, este firesc ca gândurile noastre să se îndrepte întâi către Dumnezeu, cu astfel de cuvinte din inimă: „Slavă Ție, Doamne, slavă Ție, Multmilostive!” Am fi nevrednici de numele de creștin dacă, trezindu-ne din somn, ne-am deschide doar ochii trupești și nu și pe cei sufle-

tești și ne-am gândi întâi la lucruri pământești și nu la Dumnezeu.

2. Dacă atunci când te-ai trezit trebuie să te și scoli din pat spune fără întrerupere: „În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh”, făcându-ți semnul crucii. Și apoi: „Doamne, Iisuse Hristoase, fiul lui Dumnezeu, milostiv fii mie, păcătosului.”

3. Imediat după asta sau în același timp, dă-te jos din pat. Lucrul acesta este neplăcut pentru trup, căci trupul, ca o slugă leneșă, dorește să zacă, să doarmă, să se desfete și să lenevească. În fiecare dimineață să acționezi împotriva dorințelor trupului tău.

Această împotrivire să fie prima ta jertfă adusă lui Dumnezeu. Printre alte motive, sculatul repede din pat, dimineața, este foarte binefăcător pentru suflet (așa cum au observat cei care de mult timp se luptă pentru mântuire), pentru că atunci când stai în pat mai mult timp după ce te-ai trezit, apar în timp tendințe ale poștei trupești, iar în suflet, gânduri și dorințe asemănătoare.

În cursul zilei, acestea îi fac ușor pe cei neatenți să cadă în păcate grele și să-și piardă mântuirea. În schimb, cei care se împotrivesc dimineața, cu curaj, dorințelor trupului vor rezista ispitelor din timpul zilei, oricât ar fi de mari. Dacă ai fost atent la tine într-o oarecare măsură, înțelege la ce mă refer.

4. Odată sculat din pat, spală-te imediat și apoi îmbracă-te decent. Este necesar să ne îmbrăcăm imediat dimineața, chiar dacă nu se află nimeni în preajma noastră, din următoarele motive:

Primul, nu suntem niciodată singuri. Îngerul nostru păzitor și Domnul sunt întotdeauna și pretutindeni cu noi. Dacă nu îl alungăm de la noi, îngerul nostru păzitor este întotdeauna cu noi, la fel și Dumnezeu, prin însăși esența Lui, pentru că El este un Dumnezeu omniprezent.

„Căci în El trăim și ne mișcăm și suntem”, spune Sfântul Apostol (Fapt. 17:28).

Al doilea motiv pentru a ne îmbrăca după ce ne-am trezit este că trebuie să ne facem imediat rugăciunea de dimineață. Și nu am îndrăzni niciodată să apărem în fața niciunui șef lumesc fără să fim îmbrăcați cuviincios.

În sfârșit, odată îmbrăcați decent, trebuie să ne păzim de două primejdii la care, din nefericire, sunt supuși în vremea noastră foarte mulți oameni, și anume: primejdia de a duce pe alții în ispită și primejdia de a ne întina cu duhul nerușinării.

Prietene, la ce să ne așteptăm în mijlocul zilei și seara de la cel care nu are rușine nici dimineața?

5. După ce te-ai spălat și te-ai îmbrăcat, te duci în fața sfintei icoane și spui rugăciu-

nea de dimineață în ordinea dată de sfânta biserică, care este îndrumarul și călăuza pe calea mântuirii.

Și ca să te rogi fără obstacole, mai ales dacă nu știi să citești, învață pe de rost cel puțin începutul rugăciunii de dimineață, adică *Tatăl nostru*. Învaț-o! Este cea mai importantă rugăciune și cea mai mântuitoare, în toate ocaziile.

6. Din cauza obișnuinței îndelungate cu ele, rugăciunile învățate sau citite dintr-o carte sunt câteodată spuse fără atenție la conținutul lor și, prin urmare, noi nu ne rugăm, ci doar credem că ne rugăm. Din această cauză ne putem uneori ruga folosind alte cuvinte decât cele din rugăciunile date de sfânta biserică.

În cazul acesta, respectă cu grijă următoarele:

a) Mulțumește-I lui Dumnezeu că te-a păzit în noaptea ce a trecut și îți dă timp de pocăință și îndreptare, căci fiecare zi este pentru noi una nouă, și nu una meritată, căci nici o zi nu urmează automat după noapte.

Foarte mulți oameni, după ce s-au culcat seara, nu s-au mai sculat în această viață, ci în cea viitoare, în veșnicie. Este așa de greu pentru un om să-și piardă viața? Câteodată și o mică sperietură ne poate produce moartea. Nici o noapte nu trece fără

ca mulți oameni să moară în acest timp. Ce superioritate avem față de cei care au murit noaptea trecută?

N-am putea și noi muri? Da, am putea, foarte ușor. Dar cine ne-a salvat de la moarte, dacă nu Atotbunul, Atotmilostivul Dumnezeu, care neîncetat așteaptă pocăința și îndreptarea noastră? Ne-a salvat și ne-a mai dat o nouă zi pentru mântuirea sufletului. Nu putem atunci să-I mulțumim lui Dumnezeu? Să-I mulțumim lui Dumnezeu în fiecare dimineață, din tot sufletul, astfel:

„Doamne și Împăratul meu, Îți mulțumesc că m-ai păzit în timpul nopții și din nou îmi dai timp de pocăință și îndreptare.

Mulți oameni și-au pierdut viața în noaptea ce a trecut. Ziua ce vine nu este un lucru de la sine în viața mea. Ea începe pentru că Tu mi-o dăruiești, din mila Ta cea mare. Aș fi putut muri noaptea trecută. Dar Tu, Atotbunule, m-ai salvat și mi-ai dăruit o nouă zi, ca să-mi mântuiești sufletul. Îți mulțumesc din toată inima, Atotmilostive.”

b) Mulțumește-I lui Dumnezeu și pentru alte binefaceri pe care le-ai primit de la El. Mulțumește-I că te-a creat, că te ține în viață, că te-a răscumpărat, că te-a adus la credința cea adevărată și în ea ți-a dat și continuă să-ți dea toate mijloacele pentru mântuire.

Toate aceste binefaceri sunt nemăsurat de mari și merită recunoștință profundă și

neîncetată. Ai fi simțit bucuria vieții dacă Dumnezeu nu te-ar fi creat? Ai fi acum în viață dacă El nu te-ar ține în viață? Ce s-ar fi întâmplat cu noi dacă nu ne-ar fi răscumpărat? Cât de nefericiți am fi dacă nu ne-ar fi adus la credința cea adevărată și nu ne-ar fi dat toate mijloacele de mântuire?

Chiar și acum, cu toate că le avem, suntem nefericiți. Cu cât mai nefericiți am fi fără adevărata credință! Mulțumește-I lui Dumnezeu neîncetat, din tot sufletul, astfel:

„Doamne, Dumnezeule, Tată și Împărat, îți mulțumesc că m-ai adus la viață, m-ai păzit în această viață, m-ai chemat la adevărata credință și mi-ai dat și continui să-mi dai toate mijloacele pentru mântuire. Aș fi simțit bucuria vieții dacă nu m-ai fi creat? Aș fi în viață dacă nu m-ai fi păzit? Ce s-ar fi întâmplat cu mine dacă nu m-ai fi răscumpărat?”

Cât de nefericit aș fi dacă nu m-ai fi adus la adevărata credință și nu mi-ai fi dat toate mijloacele pentru mântuire! Îți mulțumesc din tot sufletul, Atotbunule și Atotmilostive!”

c) Mulțumește-I Domnului că neîncetat te îndeamnă să folosești aceste mijloace și, în ciuda repetatelor atitudini de împotrivire și a nenumăratelor suferințe pe care I le provocă, în ciuda a toată îndărătnicia, nu te pedepsește, lipsindu-te de acest mare dar – viața –, ci continuă să te cheme la mântuire

și te face să ți-o dorești. Oh, cât ar mai arde sufletul și trupul nostru în focul veșnic dacă Dumnezeu nu ar fi fost atât de milostiv și mult îndurător față de noi! Mulțumește-I Domnului din tot sufletul.

d) Mulțumește-I Domnului că în noaptea ce a trecut a binevoit să-ți întărească puterile trupului și ți-a dat posibilitatea să te îndeletnicești iar cu problemele de folos vieții. Câți oameni, din cauza infirmităților lor, nu sunt în stare să-și câștige existența? Câți oameni nu pot să facă nici cele mai simple și necesare mișcări și sunt o povară pentru alții și pentru ei înșiși din cauza diferitelor boli. Mulțumește-I Domnului că ți-a dat putere trupului.

e) Apoi roagă-te din tot sufletul ca Dumnezeu să-ți ierte nenumăratele tale păcate, cu fapta, cu intenția, cu dorința sau cu gândul. Nu omite această rugăciune: ești foarte păcătos în ochii lui Dumnezeu. În această privință, nici un singur om să nu se amăgească, „pentru că toți greșim în multe chipuri” (Iac. 3:2). „Și dacă spunem că nu avem păcat, ne amăgim pe noi înșine și adevărul nu este întru noi”, spune Sfântul Apostol Ioan (I In 1:8).

f) Roagă-te ca Dumnezeu să-ți dea voință puternică și neschimbătoare, ca să-I aparții cu totul numai Lui, Binefăcătorul nostru, și totdeauna de azi înainte.

Aceasta înseamnă să considerăm îndeplinirea voii lui Dumnezeu ca pe cea mai mare prioritate a noastră și să încercăm continuu să trăim în acord cu voia lui Dumnezeu cea sfântă și, prin urmare, să încercăm plini de râvnă și mai presus de toate să o aflăm, ea fiind în relație cu noi, mereu aceeași: sfințirea noastră (I Tes. 4:3) și mântuirea sufleteilor noastre (I Tes. 5:9, II Tes. 2:13).

7) Ca să te păzești de păcat în cursul zilei, încearcă să te gândești încă de dimineață la tot ce ți s-ar putea întâmpla pe parcursul zilei. Încearcă să analizezi ce urmează să faci și cu cine urmează să-ți petreci timpul. Cu ce ocazii de a cădea în păcat te-ai putea întâlni? Când și unde? Cu ce ocazii de bine te-ai putea întâlni? Când și unde? S-ar putea să ai anumite ispite, de slavă deșartă, de mândrie, de mânie și altele? După ce ai examinat totul în acest fel, încearcă imediat să te gândești cum ai putea cel mai ușor și mai sigur să petreci toată ziua fără păcat, cum să te porți fără cusur cu cei din jur, cum să te folosești mai bine de toate ocaziile pe care le poți întâlni, cum să eviți anumite situații și ispite sau, dacă nu există posibilitatea să le eviți, cum să faci ca să nu te vatămi în ele. De exemplu, dacă vezi că va trebui să-ți petreci timpul și să lucrezi la ceva cu o persoană iute la mânie, să te gândești din timp cum să te porți în prezența ei, cu atâ-

ta blândețe și politețe, încât să nu-i provoci în nici un fel mânia, ci să rămâi în pace.

Fără această pregătire împotriva păcatului este imposibil sau cel puțin extrem de greu să ne păzim de păcat și să urmăm învățăturile lui Dumnezeu fără ezitare. Cine nu ia o hotărâre fermă și nu face un efort în fiecare dimineață pentru a se păzi de păcat în timpul zilei nu poate să nu păcătuiască și treptat s-ar putea să părească nu numai perseverența, dar chiar dorința și chiar gândul că este obligat să se ferească de păcat. Dacă nu potrivim zilnic fitilul unei candelă și nu turnăm ulei, ea nu va putea arde constant și se va stinge repede. Prietene, nu uita de această pregătire împotriva păcatului, care este foarte necesară în fiecare dimineață.

Când vei încerca cu adevărat să te ferești de păcat și să duci o viață bine plăcută lui Dumnezeu și sfântă, atunci te vei convinge de trebuința și de rezultatele binefăcătoare ale acestor măsuri de prevedere.

8) Ca să poți duce mai ușor o viață sfântă, roagă-te la Dumnezeu să-ți dea o conștiință fermă și râvnă ca să poți evita ocaziile de păcat. Și mai ales ale aceluia păcat spre care ai înclinație prin firea ta sau prin obicei. Pentru că un astfel de păcat ne duce cu putere pe fiecare dintre noi la satisfacerea nevoii lui, iar noi, care încă nu suntem cu totul credincioși lui Dumnezeu, îl satisfacem